

Pravidla pro zobrazování na výkresech

ŘEZY A PRŮŘEZY

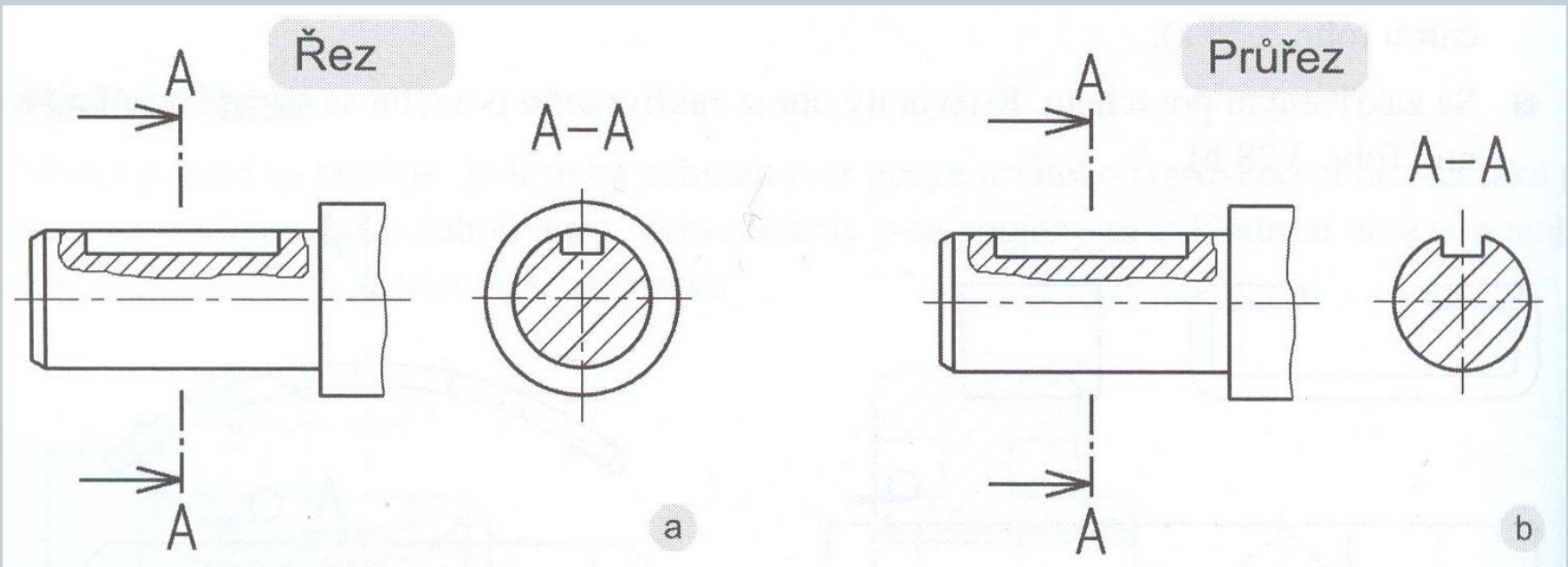
Řezy a průřezy

Rozdíl mezi řezem a průřezem:

Řez – zobrazení částí tělesa, které leží v rovině a za ní.

Průřez – zobrazení částí tělesa přímo v rovině průřezu.

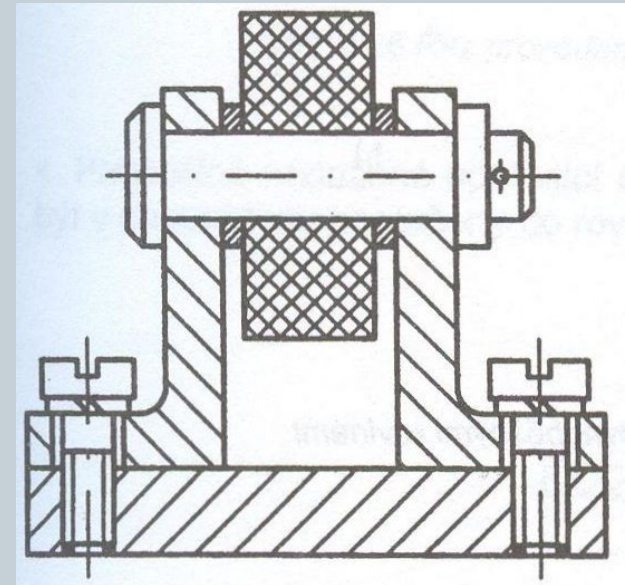
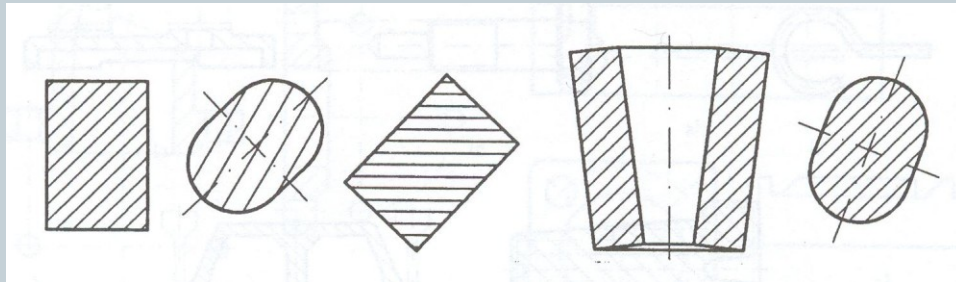

Řezy a průřezy

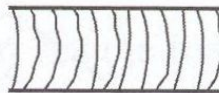

- Řez má usnadnit vytvoření představy o součásti.
- Řez se kreslí především u dutých součástí pro zobrazení vnitřních neviditelných tvarů.
- Poloha řezné roviny se kreslí tlustou čerchovanou čarou.
- Obrysy vzniklé průnikem roviny řezu se kreslí tlustými čarami, plocha řezu se znázorňuje šrafováním souvislými tenkými čarami.

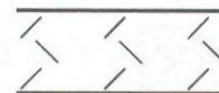
Řezy a průřezy - šrafování

Kovové
materiály

Dřevo v
příčném řezu

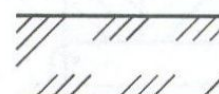
Nasypaný
materiál

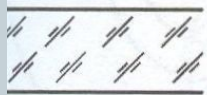
Plasty,
pryže

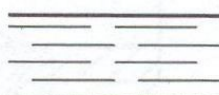
Dřevo v
podélném řezu

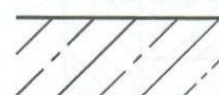
Zemina

Sklo a jiné
průhledné
materiály

Kapaliny

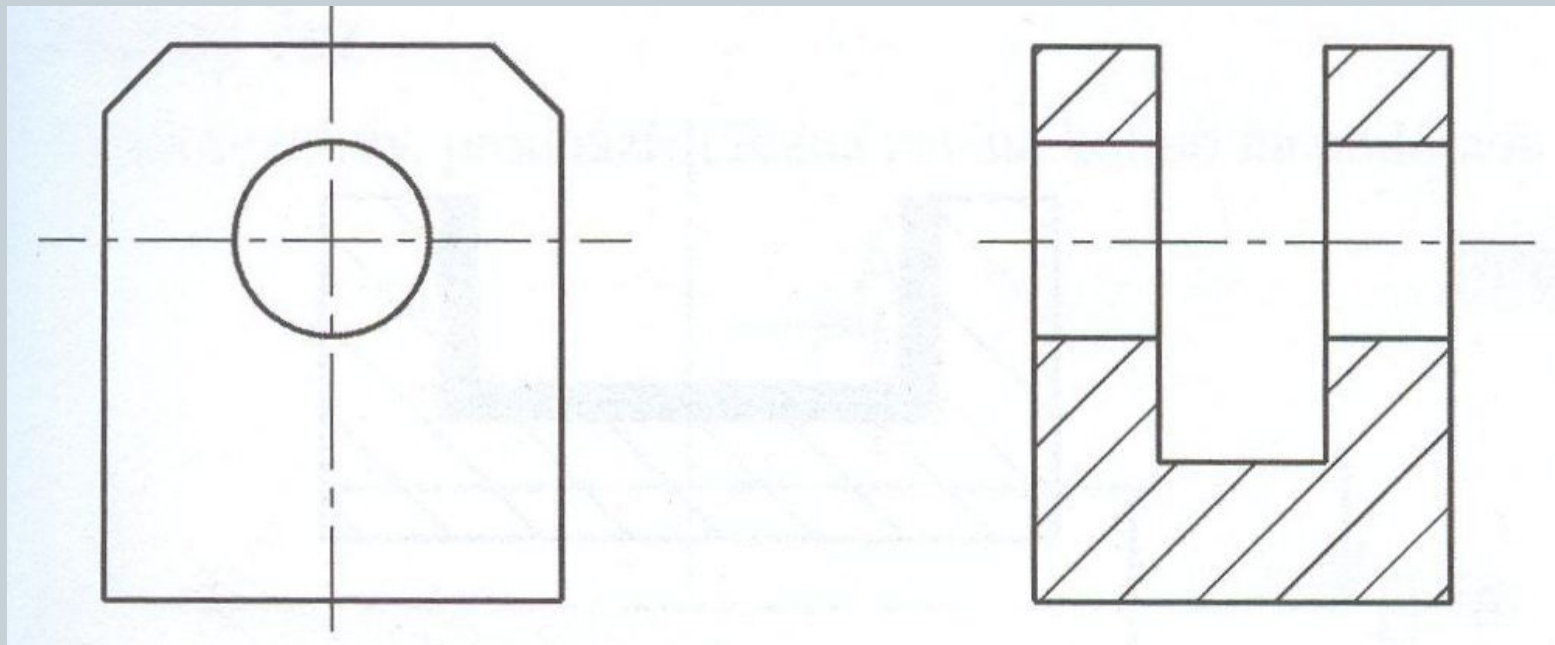

Beton

Řezy

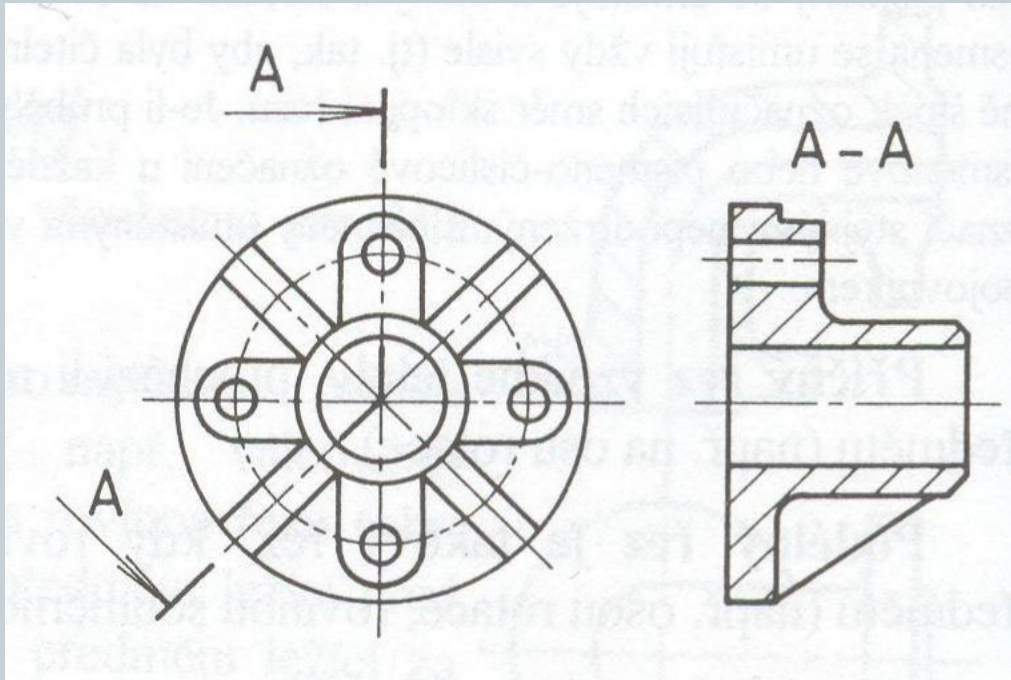
Neoznačený řez – je-li poloha zřejmá a obraz řezu umístěn podle pravidel zobrazování, pak se řez nemusí označovat.

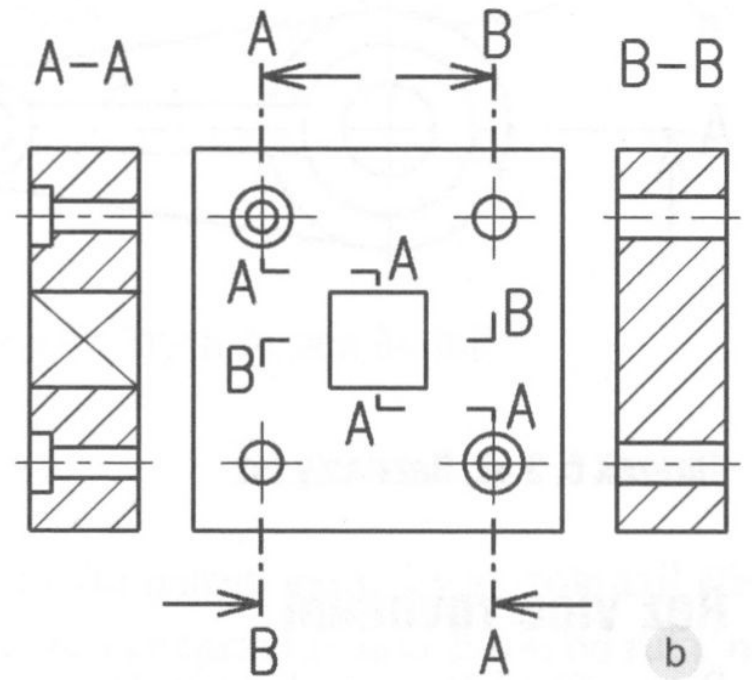
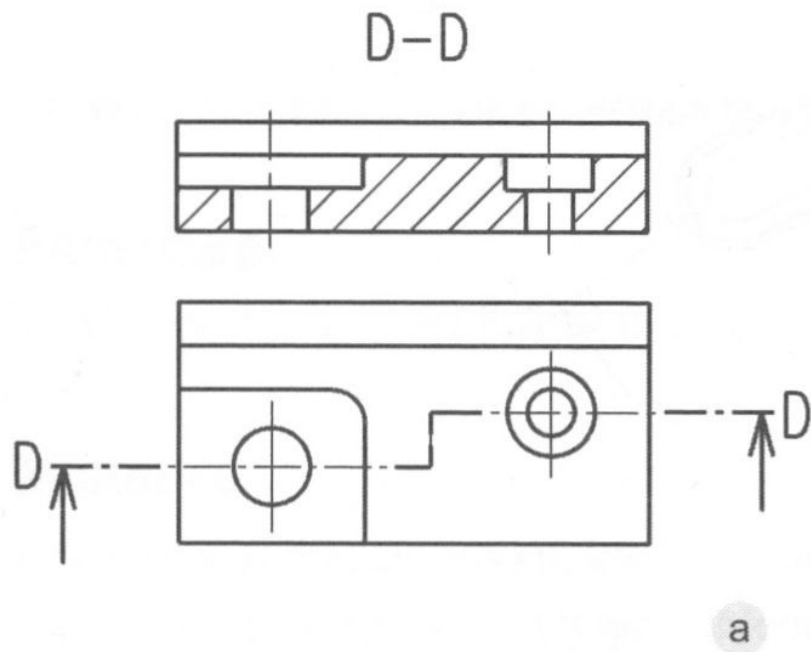
Řezy

Lomený řez – je-li myšlená rovina řezu rozdílná úhlu 90° , pak prvky, které leží v takové ploše se zobrazují pootočené a promítnuté do průmětny.

Řezy

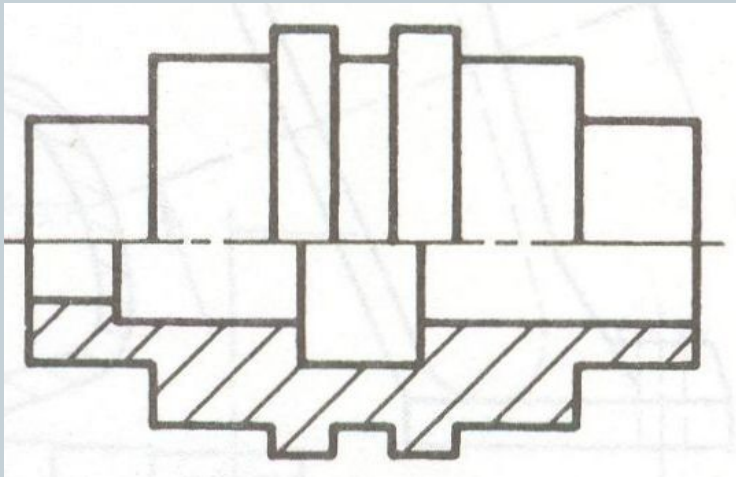
Řezy

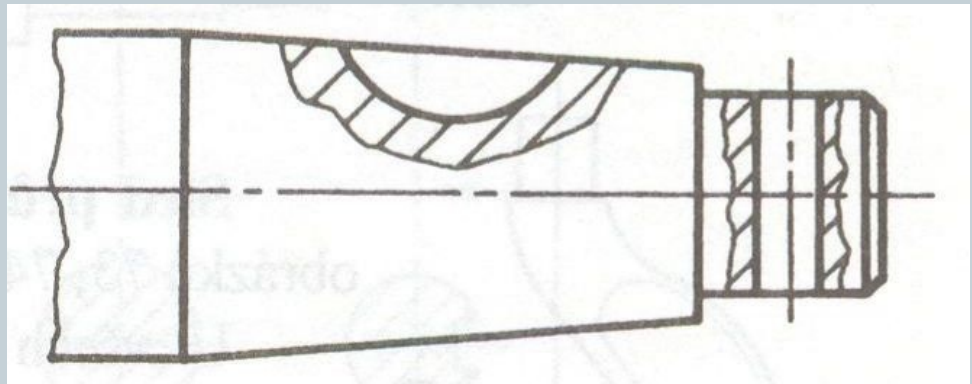
Poloviční řez se používá u souměrných rotačních součástí, kde rozhraní tvoří osa souměrnosti (a).

Místní řez je vhodný k zobrazení zejména malých dutin (b).

a)

b)

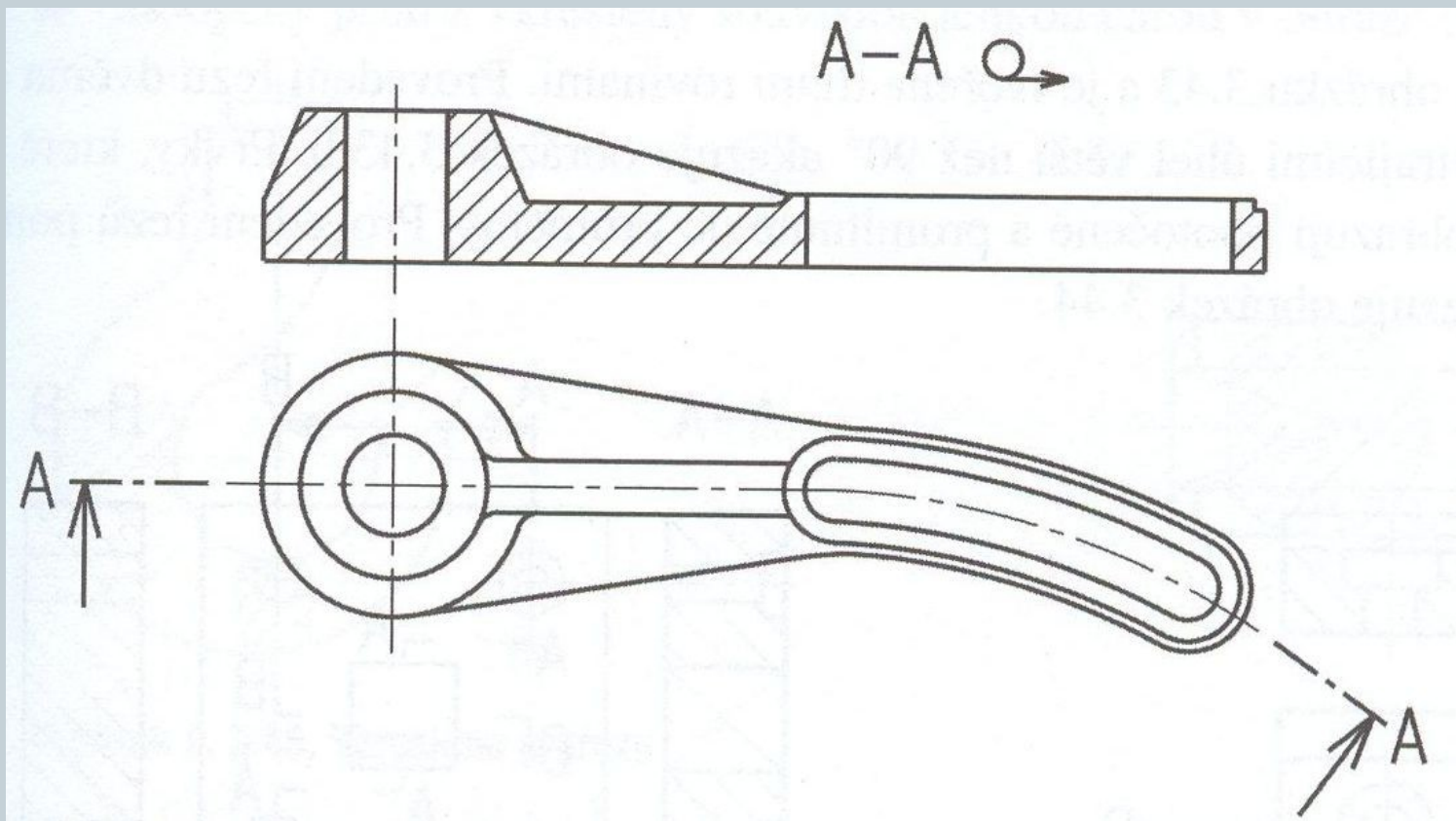

Řezy

Rozvinutý řez.

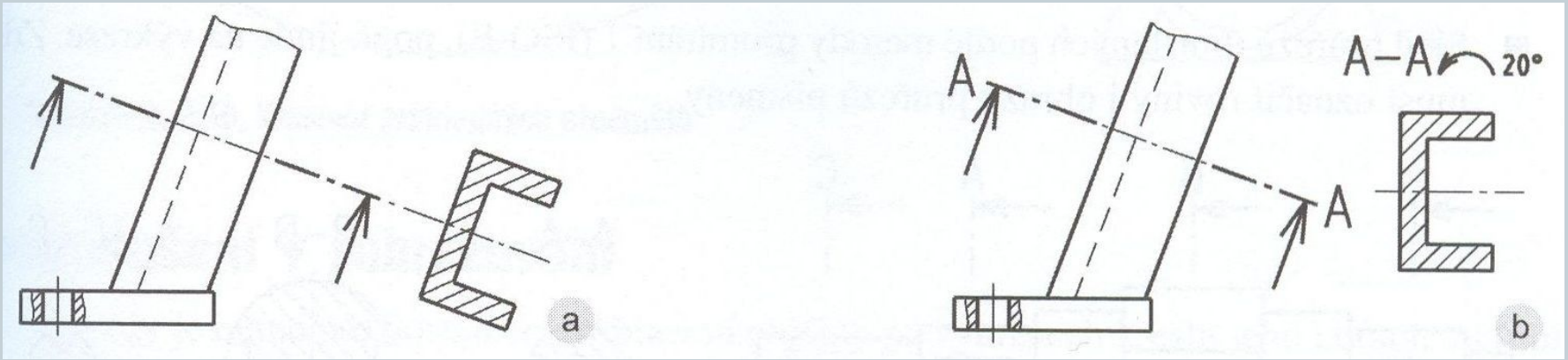
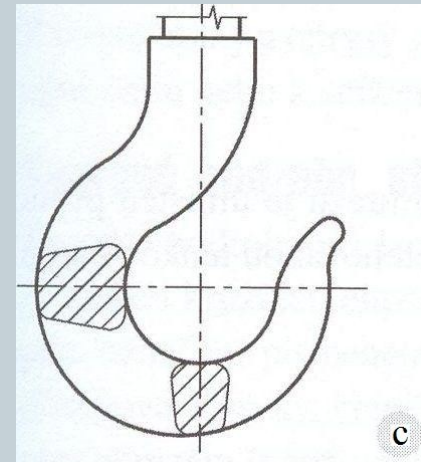

Průřezy

Průřez:

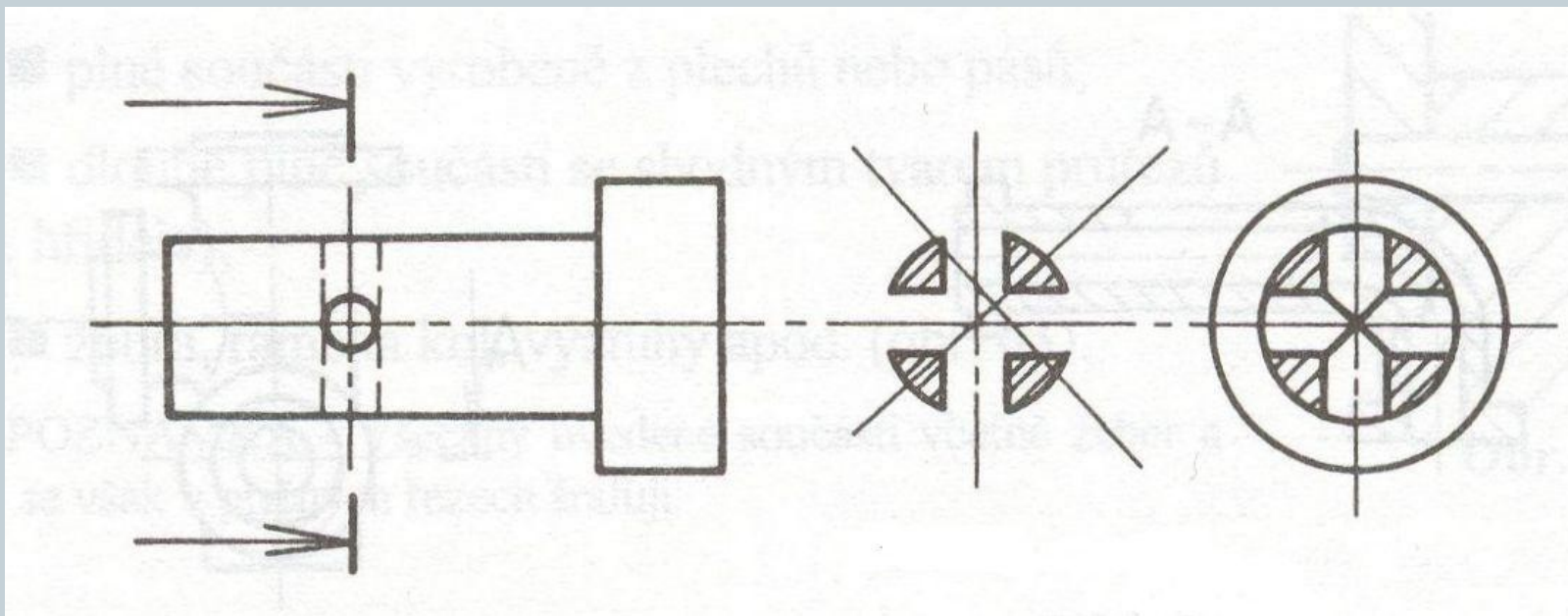
- sdružený vynesení (a),
- pootočený vynesení (b),
- pootočený vkreslení (c).

Průřezy

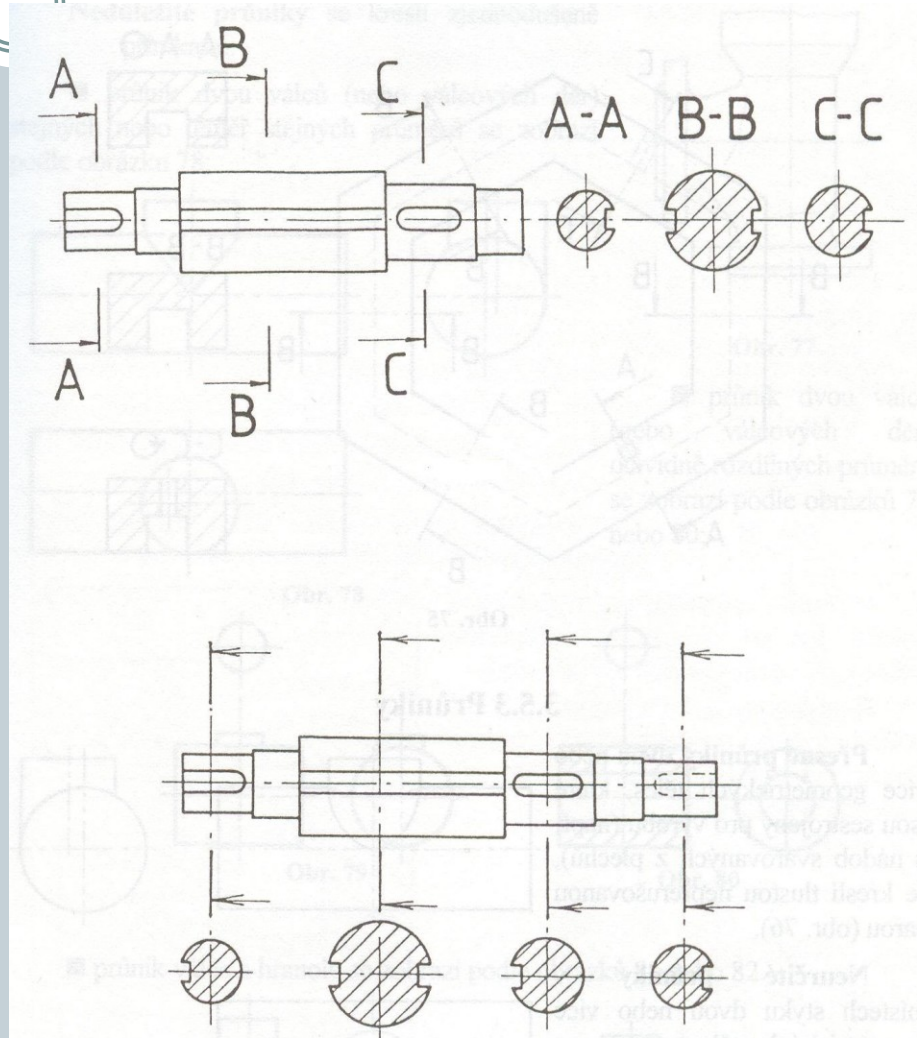
Průřez se nesmí použít pokud by se obraz rozpadl na části. V tom případě se musí použít řez.

Průřezy

Sled průřezů – musí se označit roviny i průřezy písmeny.

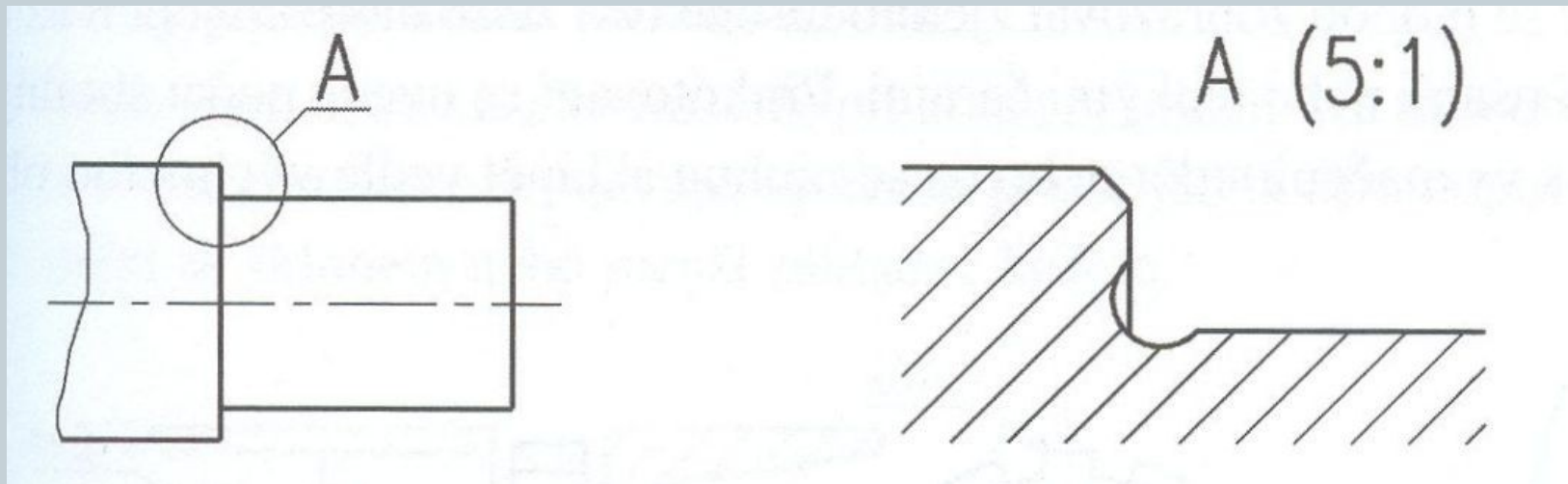
Vysunuté průřezy – obraz je spojen se základním obrazem čerchovanou čarou.

Tvarové podrobnosti

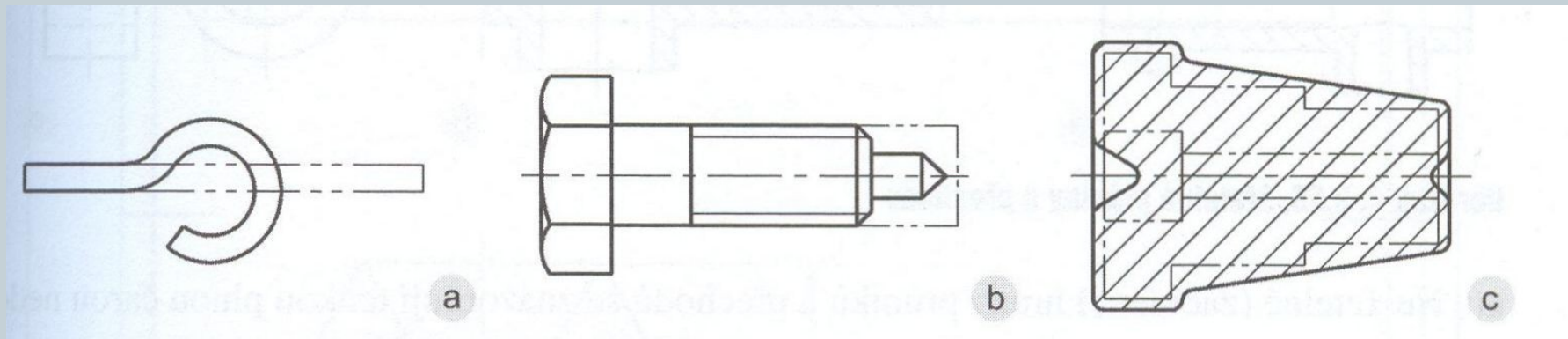
Označují se kružnicí, elipsou a kreslí na jiném místě výkresu.

Obrysy výchozího a konečného tvaru

Lze nakreslit do jednoho obrazu, výchozí tvar se kreslí tenkou čerchovanou čárou se dvěma čárkami.

Závěr

Doporučená literatura:

- [1] Kletečka, J., Fořt, P. *Technické kreslení*. Brno: Computer Press, 2007, 252 s.
- [2] Svoboda, P. a kol. *Základy konstruování*. Brno: Cerm, 2008, 234 s.
- [3] Drastík, F. *Technické kreslení podle mezinárodních norem I*. Ostrava: Montanex, 1994, 228 s.

